

ระบบบัญชีของโรงงานไฟฟ้า กรมสรรพสามิต

นางสาวพรทิพย์ ย่อนเนียม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

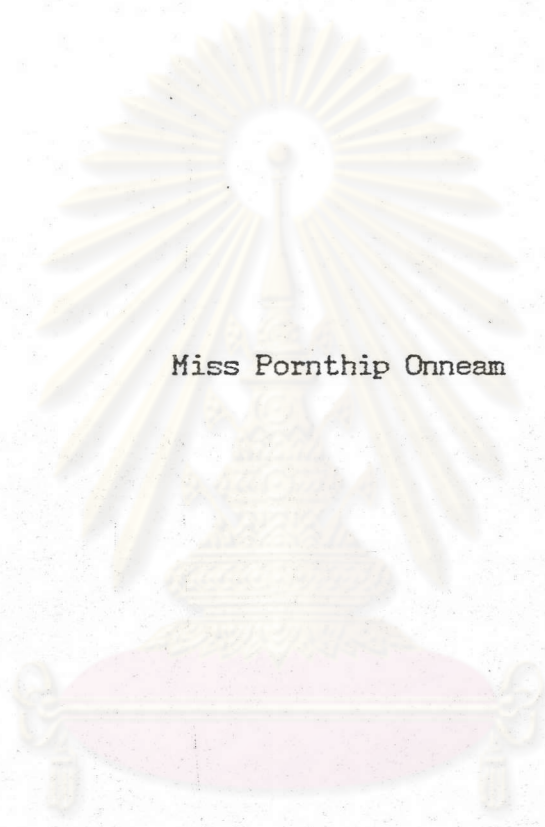
ISBN 974-579-016-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017247

11๗8๑๖๑๖๐

ACCOUNTING SYSTEM FOR THE PLAYING CARD FACTORY
OF THE EXCISE DEPARTMENT

Miss Pornthip Onneam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy
Department of Accountancy

Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-016-8

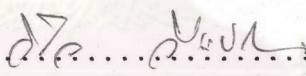

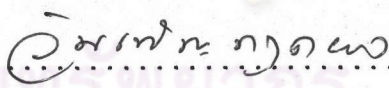
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบบัญชีของโรงงานไฟฟ้ ๓ กรมสรรพสามิต
โดย นางสาวพรทิพย์ อ่อนเนียม
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วันเพ็ญ กฤตผล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม นายบุญช่วย แทนจันทร์

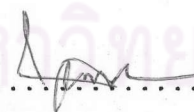
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

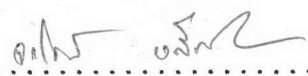
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรวิชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ วาไล วีระปรีช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วันเพ็ญ กฤตผล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(นายบุญช่วย แทนจันทร์)

..... กรรมการ
(อาจารย์จงจิตต์ หลีกวิชัย)

พรทิพย์ ช่อนเนียม : ระบบบัญชีของโรงงานไพ่ กรมสรรพสามิต (ACCOUNTING SYSTEM FOR THE PLAYING CARD FACTORY OF THE EXCISE DEPARTMENT)

อ. ที่ปรึกษา : รศ. วันเพ็ญ กฤตผล และ นายบุญช่วย แทนจันทร์, 250 หน้า.

ISBN 974-579-016-8

ในปัจจุบันการดำเนินงานของโรงงานไพ่ กรมสรรพสามิต ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจึงจำเป็นต้องหาวิธีการที่จะศึกษาการควบคุมภายในและระบบบัญชี เพื่อเป็นแนวทางในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการควบคุมการดำเนินงาน ดังนั้นการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอแนะระบบบัญชีและการควบคุมภายในเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการบันทึกข้อมูลทางระบบบัญชีและการควบคุมภายในด้านต่าง ๆ ให้รัดกุมเหมาะสมยิ่งขึ้น

การศึกษาถึงระบบบัญชีและการควบคุมภายในของโรงงานไพ่ ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับภาระงานของโรงงานไพ่ และสังเกตวิธีการปฏิบัติงานตามระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ทราบถึงวิธีการบัญชีที่ปฏิบัติอยู่ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วจึงได้เสนอระบบบัญชีและวิธีการควบคุมภายในที่เหมาะสม โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การจัดแบ่งส่วนงานและแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อให้การควบคุมภายในที่ดี
2. การจัดผังบัญชีและกำหนดรหัสบัญชี เพื่อความถูกต้องในการบันทึกรายการบัญชีต่าง ๆ ให้อ้างอิงและรวดเร็วขึ้น
3. ระบบบัญชีต้นทุนที่เหมาะสมกับการผลิตแต่ละแผนก เพื่อเป็นประโยชน์ในการคำนวณต้นทุนการผลิตแต่ละงานให้อย่างถูกต้อง และความคุมต้นทุนทั้งหมดให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
4. ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ การขายและลูกหนี้ การจัดซื้อและเจ้าหนี้ การรับและจ่ายเงินสด รวมทั้งสินทรัพย์ถาวรต่าง ๆ
5. การออกแบบเอกสารทางการบัญชี สมุดบันทึกรายการขั้นต้น บัญชีแยกประเภทและรายงานต่าง ๆ เพื่อให้มีการบันทึกบัญชีได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเพื่อให้สามารถรายงานข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินให้แก่ผู้บริหารและบุคคลภายนอกได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ...การบัญชี.....
สาขาวิชา ...การบัญชีทั่วไป.....
ปีการศึกษา ...2533.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย.....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมที่ส่งมอบมาให้

PORNTHIP ONNEAM : ACCOUNTING SYSTEM FOR THE PLAYING CARD FACTORY OF THE EXCISE DEPARTMENT. THESIS ADVISORS : ASSO. PROF. WANPEN KRITTAPHOL AND MR. BOONCHOUAY TANCHAN, 250 PP. ISBN 974-579-016-8

Presently, The Playing Card Factory of the Excise Department has still not been successfully operated. Thus, the need for studying good internal control procedures and an effective accounting system are desirable. It is, therefore, the objective of this thesis to present an effective accounting system as well as adequate internal control procedures which are appropriate for this type of business.

The study consists of interviewing and observing staff who have responsibility in operating the factory under the current system in order to document current accounting practices and sundry problems which have been encountered and, in turn, proposing an effective accounting system together with adequate internal control procedures which can be summarized as follow:

1. Segregation of duties and job description are set up which will result in an effective internal control.
2. The chart of accounts and account codes are designed in such a way as to facilitate the recording of transactions.
3. An appropriate cost accounting system is designed for each manufacturing department in order that the cost of each job can be accurately determined and the total manufacturing cost be properly controlled.
4. Effective internal control procedures are established for merchandise inventories, sales and receivables, purchases and payables, cash receipts and disbursements, and fixed assets.
5. The accounting documents, books of original entry, ledgers and reports are appropriately designed in order that information concerning the result of operations and financial position can be accurately and promptly presented to the management and other external parties.

ภาควิชา ..การบัญชี.....
สาขาวิชา ..การบัญชีทั่วไป.....
ปีการศึกษา ..2533.....

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เกิดขึ้นโดยคำแนะนำของศาสตราจารย์ วิไล วีระบริษ ประชาน
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้ความกรุณาเป็นอย่างสูงในการให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็น
ประโยชน์อย่างมาก

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ วันเพ็ญ กฤตผล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยา
นิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าในการให้แนวทางการปรึกษา ตลอดจนอ่านและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ให้แก่ผู้เขียนโดยตลอด คุณบุญช่วย แทนจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ที่ให้ความปรึกษาและคำ
แนะนำเพิ่มเติมจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงมาด้วยดี อาจารย์จงจิตต์ หล้าภักษ์ ที่ได้ได้เกียรติเป็น
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณพรณี จาปาศรี และเจ้าหน้าที่ของโรงงานไฟฟ้ กรม
สรรพสามิต ทุก ๆ ท่านที่ได้อำนวยความสะดวกทางด้านข้อมูลของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งขอขอบ
พระคุณบิดา มารดา และเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการ เขียน
วิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมความมุ่งหมาย

พรทิพย์ อ่อนเนียม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ธ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
- ความเป็นมาของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
- ขอบเขตของการศึกษา.....	2
- วิชาเนในการศึกษา.....	3
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา.....	3
บทที่ 2 ลักษณะการดำเนินงานของโรงงานไฟฟ้ กรมสรรพสามิต.....	4
- ประวัติของโรงงานไฟฟ้ กรมสรรพสามิต.....	4
- การบริหารงาน.....	5
- การจ้ดองค์การของโรงงานไฟฟ้.....	5
- วิธีการดำเนินงาน.....	8
บทที่ 3 ระบบบัญชีที่เสนอใหม่ของโรงงานไฟฟ้ กรมสรรพสามิต.....	19
- ระบบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน.....	21
- ระบบการควบคุมภายในที่นำเสนอ.....	25
- ส่วนประกอบของระบบบัญชี.....	28
- รหัสและผังบัญชี.....	28
- เอกสารบัญชี.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การควบคุมการขายและลูกหนี้.....	63
- การควบคุมการซื้อและ เจ้าหนี้.....	81
- การควบคุมสินทรัพย์ถาวร.....	95
- การควบคุมการรับเงิน.....	111
- การควบคุมการจ่ายเงิน.....	127
- การรายงานทางการเงิน.....	136
บทที่ 4 ระบบบัญชีต้นทุนของโรงงานไฟ กรมสรรพสามิต.....	154
- ระบบบัญชีต้นทุนที่นา เสนอ.....	157
- การควบคุมและบันทึกบัญชีสำหรับแผนกผลิตไฟ.....	160
- การควบคุมและบันทึกบัญชีสำหรับแผนกโรงพิมพ์.....	192
- การใช้ระบบต้นทุนโดยประมาณ.....	205
- การควบคุมภายในและระบบบัญชี เกี่ยวกับสินค้าคง เหลือ.....	217
บทที่ 5 สรุปและ เสนอแนะ.....	222
บรรณานุกรม.....	227
ภาคผนวก.....	228
ประวัติการศึกษา.....	250

ศูนย์วิทยุทั่วยุทธศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

รูปที่		หน้า
1.	ฎีกาเงินงบประมาณ.....	38
2.	ฎีกาเงินนอกงบประมาณ.....	39
3.	แบบนำส่งเงินนอกงบประมาณ.....	40
4.	แบบเสร็จรับเงิน.....	41
5.	สัญญาการยืมเงิน.....	42
6.	ใบสำคัญถอนบัญชี.....	43
7.	สมุดเงินสกรับ.....	45
8.	สมุดเงินสคง่าย.....	46
9.	สมุดรายวันขาย.....	47
10.	สมุดรายวันซื้อ.....	49
11.	สมุดรายวันทั่วไป.....	50
12.	บัญชีลูกหนี้รายตัว.....	53
13.	บัญชีเจ้าหนี้รายตัว.....	55
14.	ทะเบียนคุมประมาณการรายจ่าย.....	56
15.	บัตรที่สุด.....	57
16.	บัตรสินค้าสำเนา.....	58
17.	ทะเบียนสินทรัพย์ถาวร.....	59
18.	ทะเบียนคุมเงินยืมสำรอง.....	60
19.	ทะเบียนคุมแบบฟอร์ม.....	62
20.	แบบรับคำสั่งซื้อ.....	66
21.	แบบส่งของ.....	67
22.	รายงานการขายสคง.....	69

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
23.	บัญชีคุมสินค้าสำเร็จรูป.....	71
24.	ใบนำส่งสินค้าผลิตเสร็จ.....	74
25.	งบแยกอายุลูกหนี้.....	76
26.	รายงานขอลูกหนี้คงเหลือ.....	77
27.	ใบส่งจ้าง.....	79
28.	ใบสรุปการส่งจ้าง.....	80
29.	ใบเสนอซื้อ.....	85
30.	ใบส่งซื้อ.....	87
31.	ใบรับของ.....	89
32.	บัญชีคุมพัสดุ.....	91
33.	รายงานสรุปยอดเจ้าหนี้คงเหลือ.....	92
34.	ใบสำคัญส่งจ่าย.....	93
35.	แบบขอตั้งงบประมาณลงทุน.....	97
36.	บัญชีย่อยสินทรัพย์ถาวร.....	104
37.	ทะเบียนกรรมกรรมประกันภัย.....	105
38.	ใบสรุปค่าเสื่อมราคา.....	107
39.	ใบขออนุมัติโอนสินทรัพย์ถาวร.....	109
40.	ใบขออนุมัติจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร.....	110
41.	รายงานการรับชำระหนี้.....	116
42.	รายงานการรับเงินอื่น ๆ.....	118
43.	รายงานการรับเงินประจำวัน.....	120
44.	รายงานฐานะเงินสดประจำวัน.....	121
45.	ทะเบียนเช็คลงวันที่สว่างหน้า.....	122

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
46.	รายงานเช็คลงวันที่สว่างหน้าถึงกำหนดหน้าฝาก	124
47.	ทะเบียนเช็คคืน	125
48.	ทะเบียนคุมเช็ค	131
49.	ใบสำคัญเงินยืมสำรอง	134
50.	สรุบบอกรายจ่ายเงินยืมสำรอง	135
51.	งบดุล	138
52.	งบกำไรขาดทุน	141
53.	งบต้นทุนขาย	143
54.	งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน	146
55.	รายงานการขายประจำเดือน	147
56.	รายงานต้นทุนการผลิตประจำเดือน	148
57.	รายงานการใช้จ่ายวัตถุดิบ	149
58.	รายงานสินค้าสำเร็จรูป	151
59.	รายละเอียดลูกหนี้เงินยืมสำรอง	152
60.	รายงานการตรวจนับสินค้าคงเหลือ	153
61.	ใบสั่งงาน	162
62.	ใบสั่งผลิต	163
63.	ใบเบิกวัสดุ	165
64.	รายงานการผลิต	166
65.	รายงานการผลิตประจำเดือน	170
66.	รายงานงานระหว่างทำ	171
67.	งบต้นทุนงาน	173
68.	ใบสรุบบอกการให้วัตถุดิบและวัสดุ	174

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
69.	บัตรลง เวลา.....	177
70.	สมุดจด เวลา.....	178
71.	บัตรบันทึก เวลาประจำวัน.....	179
72.	สมุดเงิน เคียนค่าแรง.....	180
73.	ใบแยกค่าแรง เช้างาน.....	182
74.	ใบสรุปค่าแรงประจำเดือน.....	183
75.	รายงานการจัดสรรค่าใช้จ่ายโรงงาน.....	188
76.	แบบสำรวจหลัก เกณฑ์ที่จะใช้ในการแบ่งค่าใช้จ่ายโรงงาน.....	189
77.	ใบสรุปค่าใช้จ่ายโรงงานจัดสรร เช้างาน.....	191
78.	ใบเสนอราคา.....	194
79.	ราคาของงานโดยประมาณ.....	204
80.	บัตรต้นทุนโดยประมาณ.....	206
81.	สรุปผลการวิเคราะห์ผลต่าง.....	216

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

ผังที่		หน้า
1.	แผนภูมิแสดงการแบ่งส่วนงานของโรงงานไฟฟ้.....	7
2.	แผนภูมิแสดงการแบ่งส่วนงานของโรงงานไฟฟ้ที่เสนาอำหมี.....	22
3.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบการชายสค.....	65
4.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบการชาย เชื้อ.....	73
5.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบการซื้อและ เจ้าหน้.....	84
6.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบการซื้อสินทรัพย์ถาวร.....	98
7.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบเงินสคร้บจากลูกหน้.....	115
8.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบการจ่ายเงิน.....	129
9.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบเงินยืมส้ารอง.....	132
10.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบการผลิตไฟฟ้.....	161
11.	ผังแสดงทาง เคินของ เอกสารในระบบการผลิตแบบหิมพ์.....	193
12.	ผังแสดงวิธีการบัญชีต้นทุนโดยประมาณ.....	211

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย